

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
IR UTENOS MIESTO TERITORIJOS
BENDRŲJŲ PLANŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO
STEBĖSENOS ATASKAITA
UŽ 2009-2013 METUS

2015
Utena

TURINYS

1. ĮVADAS.....	2 psl.
2. TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR STATYBA.....	3 psl.
3. GYVENAMŲJŲ VIETŲ PLĖTRA.....	3 psl.
4. MIESTO STRUKTŪROS VYSTYMASIS.....	4 psl.
5. SAVIVALDYBĖS VYKDYTI PROJEKTAI, PANAUDOJANT ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠAS.....	4 psl.
6. ŽELDYNŲ TERITORIJOS.....	7 psl.
7. SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS.....	8 psl.
7.1. KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ TVARKYMAS.....	8 psl.
7.2. ŠVIETIMO IR MOKSLO INFRASTRUKTŪRA.....	9 psl.
7.3. SOCIALINĖ IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS INFRASTRUKTŪRA.....	10 psl.
7.4. SAVIVALDYBĖS SOCIALINIS BŪSTAS.....	11 psl.
7.5. KULTŪRINĖ INFRASTRUKTŪRA.....	12 psl.
7.6. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA.....	14 psl.
8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA.....	15 psl.
8.1. VANDENTIEKIO IR NUOTEKŲ SISTEMA.....	15 psl.
8.2. ŠILUMOS TIEKIMAS.....	23 psl.
8.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS.....	24 psl.
8.4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	25 psl.
9. ATLIEKŲ TVARKYMAS.....	25 psl.
10. SUSISIEKIMO SISTEMA.....	29 psl.
11. STEBĖSENOS ATASKAITOS APIBENDRINTOS IŠVADOS.....	30 psl.

1. ĮVADAS

Bendrasis planas – kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai. Bendrasis planas – svarbiausias miesto ir rajono teritorijų planavimo dokumentas, sprendžiantis darnaus vystymo uždavinius, įgyvendinantis miesto ir rajono viziją ir plėtros prioritetus. Bendrieji planai privalo būti parengti kiekvienos savivaldybės teritorijai. Savivaldybės lygmens bendrieji planai galioja neterminuotai. Savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrųjų planų uždaviniai:

- suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;

- optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;

- numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės;

- detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. TS-277.

Utenos miesto teritorijos bendrasis planas patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. TS-276.

Utenos rajono savivaldybės teritorijos ir Utenos miesto teritorijos bendrieji planai (toliau – BP) apibrėžė miesto ir rajono teritorinės plėtros gaires iki 2017 metų. Juose nurodytos Utenos miesto ir rajono vystymosi kryptys, plėtros prioritetai. Patvirtinta nuostata, kad atskiri planų sprendiniai gali būti įgyvendinami skirtingais laiko tarpais, tačiau išlaikant pastovią bendrą miesto ir rajono viziją bei pagrindinius plėtros principus, užtikrinant pradėtų planavimo darbų ir statybų tęstinumą, investicijų stabilumą

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą, patvirtinus BP sprendinius, vykdoma teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėseną, priežiūra ir kontrolė. Planavimo organizatorius, atlikdamas BP stebėseną, vadovaudamasis teritorijų planavimo dokumento programa, nuolat kaupia ir analizuoja informaciją, stebi, analizuoja ir prognozuoja teritorijos raidos tendencijas ir jų įtaką kompleksinio teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimui ir parengia stebėsenos ataskaitą. Pagrindiniai ataskaitos rengimo uždaviniai – išnagrinėti ir įvertinti pokyčius, įvykusius įgyvendinant bendrojo plano sprendinius, nustatyti teigiamas ir neigiamas tendencijas.

Už 2009 – 2013 metus (iki naujo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo įsigaliojimo) BP sprendinių įgyvendinimo stebėsenos rodikliai surinkti 2014 metais ir parengta ataskaita remiantis Utenos rajono savivaldybės administracijos skyrių, UAB „Utenos komunalininkas“, UAB „Utenos vandenys“, UAB „Utenos šilumos tinklai“, AB LESTO, VĮ „Utenos regiono keliai“, AB „Lietuvos dujos“, VšĮ „Utenos turizmo informacijos centras“ ir Lietuvos statistikos departamento pateiktais duomenimis.

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis Utenos rajono savivaldybėje:

	2008 metais	2013 metais
Gyventojų skaičius (metų pradžioje)	46 056	41 751
Gyventojų skaičius (0 – 15 metų amžiaus)	7 158	5 555
Darbingo amžiaus gyventojai	28 241	25 776
Pensinio amžiaus gyventojai	10 657	10 420
Gyventojų tankis	37,4	33,9

Teritorija, km ²	1 230	1 230
Vidutinis metinis gyventojų skaičius	45 807	41 385

Pagal Civilinės metrikacijos skyriaus duomenis:

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Gimimai	387	355	339	347	342
Mirtys	719	672	689	698	706
Santuokos	252	224	202	237	199
Ištuokos	125	132	125	128	149

2. TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR STATYBA

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Išduotos planavimo sąlygos teritorijų planavimo dokumentams rengti:	272	188	201	176	173
Bendrojo plano keitimui	1	-	-	-	-
Detaliesiems planams rengti	87	46	67	40	56
Specialiesiems planams rengti:	184	142	134	136	117
Žemės sklypų pertvarkymo projektams rengti	114	94	72	72	65
Kaimo plėtros žemėtvarkos projektams rengti	60	41	55	48	50
Kitos rūšies (inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros ir kt.) specialiesiems planams rengti	10	7	7	16	2
Perduotos organizatoriaus teisės ir pareigos detaliesiems planams rengti bei sudarytos sutartys	99	54	69	40	60
Administracijos direktoriaus organizuoti teritorijų planavimo dokumentų rengimai	10	5	9	6	7
Patvirtinti teritorijų planavimo dokumentai:	45	41	40	42	22
Patvirtintas bendrojo plano keitimas	-	-	1	-	-
Patvirtinti detalieji planai	40	39	38	38	19
Patvirtinti specialieji planai	5	2	1	4	3
Išduoti statybą leidžiantys dokumentai:	473	245	240	195	189
Leidimai statyti naujus statinius	203	91	94	65	71
Leidimai rekonstruoti statinius	81	64	59	37	36
Leidimai modernizuoti statinius	-	-	-	-	4
Išduoti rašytiniai pritarimai	189	90	87	93	78

3. GYVENAMŲJŲ VIETŲVIŲ PLĖTRA

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (toliau – BP) parengtas ir patvirtintas ekonominio pakilimo laikotarpiu. Todėl BP sprendiniuose išskirta apie 15.53 tūkst. ha gyvenamųjų vietovių plėtrai. Tai sudaro 13% visos savivaldybės teritorijos. Didžiausią dalį (visos rajono gyvenviečių plėtros teritoriniu aspektu) sudaro miesto įtakos ekstensyvos plėtros teritorija (3/K), kurioje turėtų būti skatinama intensyviausia plėtra. Gyventojų skaičius savivaldybėje nuolat

mažėja. Pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktus duomenis Utenos rajono savivaldybėje 2008 metais gyveno 46.056 gyventojai, o 2013 metais – 41.751 gyventojas. Todėl tokios didelės miestelių ir kaimų plėtros teritorijos nebetikslingos. Šiose teritorijose galėtų kurtis pavienės ūkininkų sodybos, kam pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius nėra galimybės.

Po BP patvirtinimo nauja plėtra Utenos rajono teritorijoje vyko stichiškai, pavieniuose žemės sklypuose, ten kur buvo galimybė rengti detaliuosius planus su sklypo koncepcija ir projektiniais pasiūlymais. Siekiant vystyti gyvenamųjų vietovių darnią plėtrą, parengti šių teritorijų suplanavimo projektai:

Gaspariškių – Grybelių kvartalų specialusis planas (2010 metais);

Utenos priemiesčio verslo ir gamybos plėtros teritorijos specialusis planas (2010 metais);

Nemeikščių kaimo dalies, Joneliškių kaimo dalies ir Pakalniškių kaimo dalies specialusis planas (2012 metais);

Klovinių kaimo dalies ir Mockėnų kaimo dalies specialusis planas (2012 metais);

Garnelių kaimo dalies ir Padbuožės kaimo dalies specialusis planas (2012 metais);

Gaspariškių kaimo specialusis planas (2012 metais).

4. MIESTO STRUKTŪROS VYSTYMASIS

Utenos miesto teritorijos bendrojo plano (toliai – BP) sprendiniai nurodo miesto augimo kryptis ir teritorinės plėtros prioritetus bei užtikrina pradėtų planavimo darbų ir statybų tęstinumą, garantuoja investicijų stabilumą. Viena iš būtinų miesto augimo sąlygų yra jo kokybinė plėtra – miesto užstatytų teritorijų struktūrinė ir funkcinė pertvarka. Įvertinus esamą padėtį, jau parengtų planų tęstinumą ir jų įvykdymo lygį, galima teigti, kad ateityje, siekiant gyvenimo kokybės augimo ir miesto darnaus vystymo bei plėtros, miesto administracinėse ribose esamų nepakankamai išnaudotų teritorijų nepakaks, todėl planuojamos naujos užstatymo teritorijos.. Pagrindinis BP sprendinių tikslas yra vystant ir tobulinant Utenos miesto struktūrą, sudaryti optimalias gyvenimo, darbo ir poilsio sąlygas gyventojams, užtikrinant jų gyvenamosios aplinkos kokybę. BP sprendiniai parengti atsižvelgiant į Utenos miesto ir priemiesčio teritorijų užstatymą ir pagal reglamentavimą skirstomos į esamas užstatytas ir naujos plėtros teritorijas bei miesto žaliąsias zonas. Po BP patvirtinimo nauja plėtra Utenos priemiesčio zonoje vyko stichiškai, pavieniuose žemės sklypuose. Tose teritorijose, kur atitiko BP sprendinius, buvo rengiami detalieji planai ir keičiama žemės naudojimo paskirtis gyvenamosios bei komercinės paskirties pastatams statyti.

Užstatytose miesto teritorijose numatomas kompleksinis užstatymo ir infrastruktūros atnaujinimas – modernizavimas. Tai daugiabučių namų renovavimas, infrastruktūros atnaujinimas, mokyklų bei darželių renovavimas, kitų visuomeninių ir kultūros objektų atnaujinimas.

5. SAVIVALDYBĖS VYKDYTI PROJEKTAI, PANAUDOJANT ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠAS

- K. Donelaičio gatvės viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas, sukuriant patrauklią aplinką privatiems investuotojams.

- Utenio aikštės pastatų fasadų ir viešųjų erdvių sutvarkymas.

- Miesto sodo sutvarkymas.

- Dauniškio parko sutvarkymas.

- Vyžuonos parko sutvarkymas.

- Vyžuonos parko ir prieigose esančių viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas, siekiant sukurti miesto aktyvaus poilsio zoną ir pritaikyti miesto bendruomenės poreikiams.

- Utenio stadiono rekonstrukcija I ir II etapai.

- Krašunos upės krantinių, Žalgirio ir Gedimino gatvių sutvarkymas.

- Krašunos parke Krašunos upės krantinių ir prieigose esančių viešųjų erdvių kompleksinis sutvarkymas ir pritaikymas miesto bendruomenės poreikiams, sukuriant miesto aktyvaus poilsio zoną.

- Aušros gatvės viešųjų erdvių sutvarkymas, rekonstruojant kultūros centro patalpas, sudarant palankias sąlygas kūrybinių industrijų vystymuisi. Teritorijos, esančios prie kultūros centro, kompleksinis sutvarkymas.

- Utenos kultūros centras, Aušros gatvės viešųjų erdvių sutvarkymas, rekonstruojant kultūros centro ir „Taurapilio“ kino teatro patalpas, sudarant palankias sąlygas kūrybinių industrijų vystymuisi.

- Utenos daugiafunkcinis sporto kompleksas.

- Utenos A. Šapokos gimnazijos rekonstravimas.

- Utenos ligoninės pastato renovacija.

- Kūrybinio turizmo plėtra kuriant keramikos meno centrus Daugpilyje ir Utenoje (V. Valiušio muziejaus rekonstravimas).

- Kūrybinių industrijų plėtra Lietuvos ir Latvijos per sieną regione.

- Bendra vandens turizmo paslaugų pasiūla Latgalos regione ir Utenos apskrityje („Water Joy“).

- Projektas LLIV-325 „Bendradarbiavimo tarp Latvijos ir Lietuvos profesinių mokyklų ir verslo plėtojimas“ (Utenos Kraštonos progimnazijoje).

- Vietinio jaunimo patriotizmo ugdymas Augšdaugavos ir Aukštaitijos gamtosauginėse teritorijose „Jaunimas gamtai“.

- Baltas paukštis virš Latgalos ir Aukštaitijos.

- Inovatyvios e-paslaugos vandens tiekime.

- Utenos miesto A. Barausko gatvės rekonstrukcija.

- Palangos gatvės dalies nuo K. Donelaičio gatvės iki Kupiškio gatvės Utenoje rekonstravimas.

- Utenos lopšelio – darželio „Voveraitė“ atnaujinimas.

- Utenos lopšelio-darželio "Voveraitė" pastato išorinių atitvarų rekonstravimas, energetikos sistemų modernizavimas, pagerinant energetines charakteristikas.

- Utenos mokyklos- darželio "Saulutė" pastato išorinių atitvarų rekonstravimas, pagerinant energetines charakteristikas.

- Kraštonos pagrindinės mokyklos pastato išorinių atitvarų rekonstravimas, energetikos sistemų modernizavimas, pagerinant energetines charakteristikas.

- Dienos centras socialinės rizikos šeimoms ir jų vaikams.

- Dauniškio gimnazijos pastato rekonstravimas.

- Aukštakalnio pradinės mokyklos rekonstravimas.

- Dauniškio gimnazijos stadiono sutvarkymas.

- Viešosios infrastruktūros sutvarkymas Vyžuonų miestelyje.

- Viešosios infrastruktūros sutvarkymas Daugailių miestelyje.

- Viešosios infrastruktūros sutvarkymas Tauragnų miestelyje.

- Viešosios infrastruktūros sutvarkymas Užpalių miestelyje.

- Viešosios infrastruktūros sutvarkymas Saldutiškio miestelyje.

- Tinkamos poilsiavietės, aktyvaus poilsio bei laisvalaikio praleidimo formų sukūrimas Tauragnų miestelyje.

- Universalaus daugiafunkcinio centro Sudeikiuose sukūrimas.

- Daugailių kaimo viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, siekiant sukurti patrauklią aplinką gyventi ir dirbti kaimo vietovėse.

- Kaniūkų kaimo viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, siekiant sukurti patrauklią aplinką gyventi ir dirbti kaimo vietovėse.

- Leliūnų kaimo viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, siekiant sukurti patrauklią aplinką gyventi ir dirbti kaimo vietovėse.

- Saldutiškio kaimo viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, siekiant sukurti patrauklią aplinką gyventi ir dirbti kaimo vietovėse.

- Kirdeikių darželio – mokyklos remontas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams.

- Leliūnų miestelio centro aplinkos sutvarkymas ir automobilių stovėjimo aikštelės įrengimas.

- Sudeikių miestelio Aukštaičių gatvės viešosios erdvės infrastruktūros sutvarkymas.
  - Sudeikių paplūdimio prieklaukų sutvarkymas.
  - Viešosios erdvės sutvarkymas Biliakiemio kaime, įrengiant sporto aikštyną, automobilių stovėjimo aikštelę ir asfaltuotą taką.
  - Poilsio zonos ir sporto aikštelės įrengimas Juknėnų kaime.
  - Leliūnų Šv. Juozapo bažnyčios fasado ir miestelio kapinių apšvietimas.
  - Pačkėnų bendruomenės namų viešosios erdvės sutvarkymas, įrengiant sporto aikštyną.
  - Pakalnių bendruomenės namų atnaujinimas.
  - Patrauklios aplinkos gyventi kūrimas, sutvarkant viešąją erdvę Sirutėnų kaime.
  - Informacinių, kultūros ir švietimo paslaugų tobulinimas Juknėnų ir Sirutėnų gyventojams.
  - Vaikutėnų parko sutvarkymas, įrengiant sporto aikštyną.
  - V. Valiušio keramikos muziejaus ir meno centro infrastruktūros plėtra.
  - Kaimo jaunimo padėties gerinimas ir bendruomeniškumo skatinimas, įrengiant treniruoklių salę Vyžuonų miestelyje.
  - Kuktiškių miestelio Aukštaičių gatvės sutvarkymas.
  - Kaimynų kaimo vandentiekio įrengimas.
  - Šiaudinių senojo kaimo vandentiekio įrengimas.
  - Kuktiškių miestelio parko infrastruktūros įrengimas.
  - Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro modernizavimas.
  - Utenos psichikos dienos stacionaro įkūrimas.
  - Mirtingumo ir neįgalumo nuo traumų ir kitų išorinių mirties priežasčių mažinimas
- VšĮ Utenos ligoninėje.
- Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų kokybės gerinimas VšĮ Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje.
  - Utenos, Ignalinos, Švenčionių, Zarasų ir Ukmergės pirminės sveikatos priežiūros institucijų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.
  - Utenos rajono savivaldybės administracijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas.
  - Utenos rajono plėtros strateginio plano 2011 – 2017 m. parengimas.
  - Planavimo, personalo ir veiklos valdymo sistemos optimizavimas Utenos rajono savivaldybėje.
  - Utenos rajono savivaldybės administracijos kokybės vadybos sistemos diegimas, siekiant optimizuoti organizacijos darbą.
  - Utenos rajono savivaldybės ir jos struktūrinių padalinių internetinio portalo su turinio valdymo sistema sukūrimas, siekiant plėsti interaktyvių e-demokratijos paslaugų gyventojams spektrą ir didinti savivaldybės veiklos skaidrumą bei atskaitomybę, skatinant naujas politinės raiškos formas.
  - Viešojo transporto ir eismo organizavimo optimizavimas Utenos rajone.
  - Utenos miesto ir rajono teritorijų planavimo dokumentų sudarymas.
  - Utenos miesto ir rajono teritorijų planavimo dokumentų sudarymo II etapas.

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano rodikliai		2008 metais	2013 metais
Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšos	tūkst. Lt/gyv.	-	0,257
Utenos miesto teritorijos bendrojo plano rodikliai		2008 metais	2013 metais
Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšos	tūkst. Lt/gyv.	0,880	2,220

6. ŽELDYNŲ TERITORIJOS

Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema užima 901,06 ha, arba 30,04 % planuojamos miesto teritorijos. Žaliųjų plotų sistemą sudaro miškai ir želdynų teritorijos.

Miškai sudaro 447 ha, iš jų miško parkai - 244 ha, miesto miškai - 131 ha. Kai kuriuos miesto miškus numatoma paversti želdynų teritorijomis, pvz. - Aukštakalnio pušynėlių, Rašės parko miškus, Smėlynės parką.

Želdynų teritorijos (parkai, skverai, žaliosios jungtys, kapinės) sudaro 447,89 ha arba 15,06 % planuojamos miesto teritorijos. Utenos miesto administracinėse ribose esantys parkai sudaro 140 ha.

Parkai, skverai ir žaliosios jungtys yra miesto žaliųjų plotų sistemos svarbiausi komponentai.

Per 2009 - 2013 metus įrengta 50 ha želdynų ploto.

Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos plotas (ha)	Priemonės teritorijai įrengti Pastabos apie įrengimą
1.	Aukštakalnio pušynas (priskirtas miesto miškų grupei)	5,10	1. Pateiktas prašymas LR Aplinkos ministerijai dėl miško išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų schemos (miško plotas - 3,6007 ha). Planuojama, kad 2015 metais bus patikslinta valstybinės reikšmės miškų schema. 2. Po valstybinės reikšmės miškų schemos patvirtinimo bus rengiamas žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas parko riboms suformuoti. Parko plotas numatomas apie 5,0 ha. 3. Palaipsniui transformuoti ir pritaikyti kaip parką Aukštakalnio kvartalo gyventojams.
2.	Dauniškio parkas	11,05	1. Suformuoti keturi Dauniškio parko žemės sklypai, įregistruoti Nekilnojamo turto registre. Įrengtas 2009 metais
3.	Krašunos parkas	13,43	1. 2012 metais suformuoti keturi Krašunos parko žemės sklypai, sudarantys 10,64 ha. 2. Pateiktas prašymas LR Aplinkos ministerijai dėl parko teritorijoje esančio miško išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų schemos (miško plotas - 2,7913 ha). Planuojama, kad 2015 metais bus patikslinta valstybinės reikšmės miškų schema. 3. Po valstybinės reikšmės miškų schemos patvirtinimo rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą parko riboms pertvarkyti. Parko plotas numatomas apie 13,43 ha. 2013 metais parengtas techninis projektas Krašunos parko takams ir poilsio vietoms įrengti. Parkas iš dalies įrengtas 2009 metais suformuoti žemės sklypai. 2010 metais įrengta Krašunos parko dalis prie Gedimino gatvės.
	Krašunos parko dalis prie Gedimino gatvės	0,42	

4.	Miesto sodas	2,52	Įrengtas 2009 metais
5.	Rašės parkas	30,00	Pateiktas prašymas LR Aplinkos ministerijai dėl parko teritorijoje esančio miško išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų schemos (miškų plotas - 19,4 ha). Planuojama, kad 2015 metais bus patikslinta valstybinės reikšmės miškų schema. Po valstybinės reikšmės miškų schemos patvirtinimo rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą parko riboms pertvarkyti. Parko plotas numatomas apie 30 ha.
6.	Smėlynės parkas (priskirtas miesto miškų grupei)	25,68	Pateiktas prašymas LR Aplinkos ministerijai dėl išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų schemos (miško plotas - 15,3981 ha). Planuojama, kad 2015 metais bus patikslinta valstybinės reikšmės miškų schema. Po valstybinės reikšmės miškų schemos patvirtinimo rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą parko riboms suformuoti.
7.	Utenėlės parkas (priskirtas miško parkų grupei)	11,92	Nevykdoma
8.	Viešos parkas	7,17	2012 metais suformuoti du Viešos parko žemės sklypai.
9.	Vyturių parkas	7,50	Nevykdoma
10.	Vyžuonaičio parkas	8,64	2010 metais įvykdytas Vyžuonaičio parko projektinių pasiūlymų konkursas, išrinkti geriausi projektiniai pasiūlymai teritorijai tvarkyti. 2013 metais suformuota dešimt Vyžuonaičio parko žemės sklypų. 2013 metais parengtas Vyžuonaičio parko dalies įrengimo projektas
11.	Vyžuonos parkas	35,32	2008 metais suformuoti trys Vyžuonos parko žemės sklypai. Parko dalis (25 ha) įrengta 2010 metais. 2013 metais parengtas techninis projektas parkui įrengti iki Kupiškio gatvės ir papildyti parko teritoriją takais ir įrenginiais.
12.	Šaltupio parkas	64,00	Nevykdoma

7. SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS

7.1. KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ TVARKYMAS

Utenos rajono savivaldybės teritorijos ir Utenos miesto teritorijos bendruosiuose planuose (toliau – BP) numatyta kultūros paveldo teritorijų saugojimo ir naudojimo sistema bei kryptys. BP tikslas yra užtikrinti kultūros paveldo teritorijų tvarkymą bendroje savivaldybės raidoje, integruojant jas į kultūrinio kraštovaizdžio apsaugą, pritaikant viešajam pažinimui ir naudojimui, visuomenės švietimui bei kultūriniam turizmui plėtoti.

2010 metais atlikti darbai:

- vykdant projektą „Utenos apskrities piliakalnių sutvarkymas ir pritaikymas turizmo reikmėms“ prisidėta bei suteikta pagalba įgyvendinant šio projekto tikslą – skatinti kultūrinį turizmą, sutvarkant piliakalnius ir pritaikant juos turizmui. Sutvarkyti 3 Utenos rajono piliakalniai: Daugailių (Daugailių sen.), Lygamiškio (Užpalių sen.) ir Pakalnių (Leliūnų sen.).

- baigta tvarkyti Utenos miesto siaurojo geležinkelio stotis. Šiuo metu dalyje šio pastato yra įsikūręs Utenos turizmo informacinis centras, kitose patalpose turėtų įsikurti rezistencijos ir pašto stoties muziejus.

- su seniūnijų pagalba sudarytas Utenos rajone palaidotų Lietuvos partizanų kapaviečių bei įamžintų žuvimo vietų registras. Daugailių sen. – 14, Leliūnų sen. – 33, Sudeikių sen. – 2, Utenos sen. – 13, Užpalių sen. – 20, Kuktiškių sen. – 15, Saldutiškio sen. – 21, Tauragnų sen. – 8, Utenos miesto sen. – 19, Vyžuonų sen. – 12. Iš viso – 157 vietos.

2011 metais atlikti darbai:

- Utenos miesto siaurojo geležinkelio stoties teritorijoje įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, pastatyti lauko šviestuvai;

- atnaujinta dalis takų „Kristaus žengimo į dangų“ bažnyčios šventoriuje;

- sutvarkytos Laisvės kovų dalyvių memorialinės vietos.

2012 metais atlikti darbai:

- atnaujinti takai „Kristaus žengimo į dangų“ bažnyčios šventoriuje;

- suremontuotas Rašės žydų genocido aukų pagrindinis paminklas Skaistašilio miške;

- atnaujinti ir suremontuoti stogastulpiai, koplytstulpiai, kryžiai įvairiuose savivaldybės kaimuose bei kaimų kapinėse;

- baigtas vidaus patalpų remontas A. ir M. Miškinių sodyboje;

- sutvarkytos Laisvės kovų dalyvių memorialinės vietos;

- patikrintos saugos priemonės kultūros paveldo objektuose, kurios įrašytos į Kultūros paveldo vertybių sąrašą;

- patikslintas neveikiančių kapinių sąrašas;

- Molėtų observatorijos astronomo S. Lovčiko iniciatyva buvo tvarkomas Vitkūnų piliakalnis (Vitkūnų k., Leliūnų sen.);

- patikslintas mitologinių akmenų ir akmenų su ženklais sąrašas.

2013 metais atlikti darbai:

- pagaminta ir pastatyta 15 kultūros paveldą žyminčių ženklų;

- sutvarkytos Laisvės kovų dalyvių ir kitų žymių Utenos krašto žmonių memorialinės vietos;

- visose seniūnijose tvarkytos neveikiančios kapinės, atnaujinti kapinių kryžiai;

- sutvarkyta unikali XIX a. Pakalnių koplytėlė.

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas laikomas neatsiejama Utenos rajono savivaldybės teritorijos plėtros dalimi. Vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis, nuolat atliekama kultūros paveldo objektų stebėseną, kurią sudaro periodinis būklės ir jos kitimo stebėjimas, vertingąsias savybes naikinančių ar žalojančių poveikių vertinimas. 2008 - 2010 metais apžiūrėta bei parengta 187 kultūros paveldo objektų stebėsenos aktai, iš 454 esančių Utenos rajono savivaldybės teritorijoje. 2011 metais atlikta stebėseną 15 objektų, o 2012 metais – 20 objektų. 2013 metais aplankyta 40 kultūros paveldo objektų, parengti 33 objektų stebėsenos aktai.

7.2. ŠVIETIMO IR MOKSLO INFRASTRUKTŪRA

Utenos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka pradėta vykdyti 2005 metais vadovaujantis Utenos rajono savivaldybės tarybos patvirtintu Utenos rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 metų bendrojo planu. Įgyvendinant plano nuostatas, 2010 m. rugsėjo 1 d. buvo reorganizuota Tauragnų Eugenijos Šimkūnaitės pagrindinė mokykla, ji prijungta prie Kraštonos pagrindinės mokyklos ir įsteigtas Tauragnų skyrius.

Siekiant patenkinti vis didėjantį ikimokyklinio ugdymo įstaigų poreikį, 2010 m.

gegužės 27 d. reorganizuotos mokyklos – vaikų darželiai „Gandrelis“ ir „Šaltinėlis“, kurie tapo vaikų lopšeliais – darželiais.

2012 metais Utenos rajono savivaldybės taryba patvirtino naują Utenos rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos 2012 – 2015 metų bendrąjį planą. Įgyvendinant naujo plano tikslus ir uždavinius, 2012 metais reorganizuota mokykla – vaikų darželis „Saulutė“ į vaikų lopšėlį – darželį. Sumažėjus mokinių skaičiui, nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. likviduoti Krašunos progimnazijos Biliakiemio skyrius, o nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. Rapolo Šaltenio progimnazijos Pačkėnų skyrius.

Nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. Rapolo Šaltenio ir Krašunos pagrindinės mokyklos pertvarkytos į progimnazijas. Taip pat buvo reorganizuota Kuktiškių pagrindinė mokykla ir prijungta prie Krašunos progimnazijos.

Utenos vaikų socialinės paramos ir ugdymo centras reorganizuotas į Utenos vaikų globos namus ir Utenos specialiojo ugdymo ir užimtumo centrą, kuris šiuo metu vadinasi Utenos specialiąja mokykla – daugiafunkciniu centru.

Nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. pakeista Sudeikių pagrindinės mokyklos struktūra ir pertvarkyta į mokyklą – daugiafunkcinį centrą.

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis Utenos rajono savivaldybėje:

	2008 metais	2013 metais
Ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius	4	6
100–ui vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, tenka vietų	92	114
Vietų skaičius ikimokyklinio ugdymo įstaigose	1 281	1 606
Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius	25	19
Mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	6 951	4 961
Profesinių mokyklų skaičius	1	1
Mokinių skaičius profesinėje mokykloje	601	585

7.3. SOCIALINĖ IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS INFRASTRUKTŪRA

2009 - 2010 metais Utenos mieste ir rajone nebuvo įsteigta naujų socialinių paslaugų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų.

Vykdamas apskričių reformą, nuo 2010 m. liepos 1 d. savivaldybei buvo perduotos Utenos vaikų globos namų ir Utenos specialiojo ugdymo ir užimtumo centro savininko teisės ir pareigos. 2010 metais parengtas Vaikų užimtumo dienos centro prie Utenos jaunimo mokyklos projektas.

Vykdydamas 2007 - 2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę Nr. VP3-2.1-SAM-11-R „Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros savivaldybės plėtra“, Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2010 metais pasirašė projekto finansavimo sutartį. Pagal šią priemonę finansuojamos tokios veiklos: savivaldybių visuomenės sveikatos biurų modernizavimas (materialinės bazės kūrimas), investuojant į patalpų remontą / rekonstrukciją, darbo vietų įrengimą (kompiuterių bei programinės įrangos, biuro baldų ir kitos įrangos įsigijimą) bei transporto, ryšių priemonių įsigijimą.

Vykdydamas 2007 - 2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP3-2.1-SAM-08-R „Psichikos dienos stacionarų (centrų) įkūrimas“, VšĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras 2010 m. pasirašė projekto finansavimo sutartį.

Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras įgyvendino Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis finansuotą projektą „Utenos psichikos dienos stacionaro įkūrimas“. Nuo 2013 m. lapkričio mėn. Utenos pirminės sveikatos priežiūros centre pradėjo veikti Psichikos dienos stacionaras. Stacionaras vienu metu paslaugas gali teikti 18 pacientų. Gavę šeimos gydytojų ar gydytojų psichiatrų siuntimus, pacientai 30 dienų per metus gali

gydytis nemokamai. Lankytojus konsultuoja psichologas, psichiatras, kiti specialistai. Kiekvienam besigydančiam parenkama individuali gydymo programa, gali būti skiriamas medikamentinis gydymas, taikoma judesių terapija. Stacionare ligojai gali lankyti psichoterapijos seansus, relaksacinius bei socialinių įgūdžių lavinimo užsiėmimus, o psichoedukacinės programos gali būti parenkamos ne tik pacientams, bet ir jų šeimos nariams. Įstaigoje lankytojams sudarytos visos galimybės naudotis kompiuteriais, sporto inventoriumi, klausytis muzikos, žiūrėti videofilmus.

2008 – 2013 metais buvo vykdomas projekto „Dienos centras socialinės rizikos šeimoms ir jų vaikams“ įgyvendinimas pagal 2007 – 2013 metų sanglaudos skatinimo veiksmų programos II prioritetą „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemonė „Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“.

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis Utenos rajono savivaldybėje:

	2008 metais	2012 metais
Privačių asmens sveikatos priežiūros įstaigų skaičius	17	29
Privačių odontologinės priežiūros įstaigų skaičius	10	15
Ambulatorinių sveikatos priežiūros įstaigų skaičius SAM sistemoje	8	7
Ligoninių skaičius SAM sistemoje	2	2
Vaistinių ir jų filialų skaičius	19	16

7.4. SAVIVALDYBĖS SOCIALINIS BŪSTAS

Savivaldybės socialinio būsto plėtra finansuojama iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų ir savivaldybės biudžeto lėšų. Viena iš didžiausių problemų – labai menkos galimybės pasirinkti būstą mažas pajamas gaunančioms šeimoms, kurios nepajėgia tinkamai prižiūrėti turimo būsto. Jauni, nedidelės pajamas turintys gyventojai, negali nei įsigyti, nei dažnai nuomotis gyvenamojo ploto butų rinkoje. Tai riboja gyventojų mobilumą, neskatina rinkos dinamikos. Esamas socialinio būsto poreikis nustatomas pagal savivaldybėje įregistruotų asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinį būstą, skaičių

2009 metai. Socialinio būsto plėtrai nei valstybė, nei savivaldybė lėšų neskyrė. Iš savivaldybės biudžeto lėšų socialinio būsto remontui buvo skirta 13,9 tūkst. Lt. Už šias lėšas buvo keičiamos savivaldybei priklausančių butų durys, atliekami stogų, vandentiekio ir nuotekų sistemos, šilumos mazgų bei kiti remonto darbai. Socialinis būstas išnuomotas dvylikai šeimų. Iš jų: du butai išnuomoti jaunoms, du butai – našlaičiams ir likusiems be tėvų globos asmenims, trys butai – į bendrąjį sąrašą įrašytiems asmenims, du butai – šeimoms auginančioms tris ir daugiau vaikų, du butai – neįgaliesiems ir vienas butas socialinio būsto nuomininkams, turintiems teisę į būsto sąlygų pagerinimą.

2010 metai. Socialinio būsto plėtrai nei valstybė, nei savivaldybė taip pat lėšų neskyrė. Socialinio būsto plėtra lėtėja. Iš savivaldybės biudžeto lėšų socialinio būsto remontui buvo skirta 6,043 tūkst. Lt. Utenos rajono savivaldybėje sudaryti ir patvirtinti penki sąrašai asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą. Į jaunų šeimų sąrašą įrašytos 67 šeimos, į šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių), sąrašą – 19 šeimų, į buvusių našlaičių ir ar be tėvų globos likusių asmenų – 35, neįgaliųjų asmenų (šeimų) – 34, bendrąjį – 89 šeimos. Išnuomotas socialinis būstas tik 4 šeimoms. Utenos rajono savivaldybės taryba patvirtino butų ir kitų patalpų bendrosios nuosavybės administratoriaus atrinkimo ie skyrimo tvarkos aprašą. Taip pat buvo pakeistas savivaldybei priklausančio socialinio būsto fondo sudarymo ir suteikimo tvarkos aprašas.

2011 metai. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 682 socialinio būsto plėtrai iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų skirta 220 tūkst. Lt. 2011 m. rugpjūčio 25 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-266 „Dėl gyvenamųjų patalpų pirkimo“ buvo nuspręsta pirkti vieno ir dviejų kambarių butus. Už minėtas lėšas buvo nupirkti du vieno ir du dviejų kambarių butai Utenos mieste. Iš savivaldybės biudžeto lėšų socialinio būsto remontui buvo skirta 42 tūkst. Lt. Į jaunų šeimų sąrašą įrašytos 76 šeimos, į šeimų, auginančių tris

ir daugiau vaikų (įvaikių) sąrašą – 22 šeimos, į buvusių našlaičių ar be tėvų globos likusių asmenų – 32 asmenys, neįgaliųjų asmenų (šeimų) – 29, bendrąjį – 100 šeimų. Per 2011 metus į sąrašus naujai įrašytos 33 šeimos, 18 šeimų išbraukta iš sąrašų (gavus butą, valstybės remiamą kreditą ar patiems prašant).

2012 metai. Utenos rajono savivaldybėje sudaryti ir patvirtinti šeši sąrašai asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą. Į jaunų šeimų sąrašą įrašytos 82 šeimos, į šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių) sąrašą – 25 šeimos, į buvusių našlaičių ar be tėvų globos likusių asmenų – 32 asmenys, neįgaliųjų asmenų (šeimų) – 28, bendrąjį – 102 šeimos ir 1 šeima įrašyta į sąrašą socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą. Per 2012 metus į sąrašus naujai įrašyta 40 šeimų. 29 šeimos išbrauktos iš sąrašų (gavus butą, valstybės remiamą kreditą, patiems prašant ar mirus). 2012 metais socialinis būstas buvo išnuomotas 10 šeimų. Iš jų 2 butai išnuomoti jaunoms šeimoms, 2 butai – našlaičiams ar likusiems be tėvų globos asmenims, 2 butai neįgaliųjų asmenų šeimoms ir 3 butai į bendrąjį sąrašą įrašytoms šeimoms ir 1 butas šeimoms auginančioms tris ar daugiau vaikų.

2013 metai. 2013 m. liepos 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 627 socialinio būsto plėtrai iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų buvo skirta 200 tūkst. Lt. 2013 m. rugpjūčio 29 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-209 „Dėl gyvenamųjų patalpų pirkimo“ buvo nuspręsta pirkti vieno ir dviejų - trijų kambarių butus. Už minėtas lėšas buvo nupirkti du vieno, vienas dviejų ir vienas trijų kambarių butai Utenos mieste ir rajone. Iš savivaldybės biudžeto lėšų socialinio būsto remontui buvo skirta 7,2 tūkst. Lt. Į jaunų šeimų sąrašą įrašytos 82 šeimos, į šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių) sąrašą – 24 šeimos, į buvusių našlaičių ar be tėvų globos likusių asmenų – 36 asmenys, neįgaliųjų asmenų (šeimų) – 28, bendrąjį – 107 šeimos ir 1 šeima įrašyta į sąrašą socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą. 2013 m. gruodžio 31 d. į sąrašus įrašyta 278 šeimos, laukiančios išsinuomoti savivaldybės socialinį būstą.

Pagal Turto valdymo skyriaus duomenis:

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Savivaldybės butų fondas:	181	179	183	183	181
Socialinis butų fondas	176	175	179	179	180
Manevrinis butų fondas	2	2	2	3	-
Tarybinis butų fondas	3	2	2	1	1
Butai mieste	137	136	140	140	145
Butai kaime	44	43	43	43	36

7.5. KULTŪRINĖ INFRASTRUKTŪRA

Utenos rajono savivaldybės teritorijos ir Utenos miesto teritorijos bendruosiuose planuose (toliau – BP) numatytas kultūrinės infrastruktūros tikslas – išlaikyti esamą kultūrinės infrastruktūros tinklą, gerinti teikiamų paslaugų kokybę Utenos rajono savivaldybėje. Siekiant šio tikslo yra išlaikomas esamas kultūrinės infrastruktūros tinklas, kurį sudaro:

- Utenos kultūros centras ir 8 skyriai (Daugailių, Kuktiškių, Leliūnų, Saldutiškio, Sudeikių, Tauragnų, Užpalių, Vyžuonų);

- Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka ir 22 kaimo struktūriniai padaliniai bei Utenos kraštotyros muziejus ir 6 struktūriniai padaliniai (Tauragnų krašto muziejus, V. Valiušio keramikos muziejus, A. ir M. Miškinių literatūrinė-etnografinė sodyba, Tradicinių amatų centras „Svirnas“, Meno centras, Laisvės kovų muziejus).

Siekiant gerinti teikiamų kultūrinių paslaugų kokybę, yra skatinamas glaudus tarpinstitucinis rajono kultūros įstaigų bendradarbiavimas. Jis vyksta įgyvendinant bendrus kultūros projektus, rengiant bendrus renginius. Šiuose renginiuose dalyvauja kelių kultūros įstaigų atstovai. Utenos kultūros centras ir A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka rengia tarptautinę poezijos šventę „...ir saulas diemantas žėruos...“. Kultūros, švietimo ir kitų įstaigų bei organizacijų komanda

organizuoja Utenos miesto šventę.

Kultūros įstaigos įgyvendina ES lėšomis finansuotus projektus, kuriuose dirba įvairių kultūros įstaigų kūrybiniai darbuotojai. Įgyvendinti projektai:

- „Traktas (kelias) Sankt Peterburgas – Varšuva“;
- „XIX a. Utenos valsčiaus turgus“;
- „Istorinio šokio festivalis – studija“;
- bandomojo projekto „Lietuvos turizmo traukos vietovė 2008“ projektas „Traktas Sankt Peterburgas-Varšuva. Utenos rajono turistinio maršruto atkarpa“;
- Respublikinė derliaus šventė „Ivaro tiltas“;
- „Kūrybinio turizmo plėtra, kuriant keramikos meno centrus Daugpilyje ir Utenoje“;
- „Kūrybinių industrijų plėtra Daugpilyje ir Utenoje“. „Europa: skirtinga praeitis, vieninga ateitis“;
- „Bendras Europos identitetas totalitarinių režimų kontekste“;
- „V. Valiušio keramikos muziejaus ir meno centro infrastruktūros plėtra“;
- šiuo metu įgyvendinamas projektas „Muziejų vartai“.

2012 – 2013 metais Utenos kultūros centre įgyvendintas 2007 – 2013 metų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos (85%) ir Utenos rajono savivaldybės (15%) lėšomis finansuotas projektas „Darnaus bendradarbiavimo Baltas paukštis virš Aukštaitijos ir Latgalos“.

Rajono kultūros vystymo tikslas - ne tik plėtoti teritoriškai subalansuotą socialinę kultūrinę infrastruktūrą, gerinti kultūros įstaigų materialinę bazę, bet ir aktyvinti kultūrinę veiklą bibliotekų, muziejų, kultūros centro ir jo skyrių, kultūrinių visuomeninių organizacijų veiklos srityse, skatinti bendruomenės kultūrinės novatoriškas iniciatyvas, plėtoti kultūrinio turizmo infrastruktūrą, šalies ir tarptautinį kultūrinį bendradarbiavimą, kelti kultūros darbuotojų kvalifikaciją, formuoti patrauklų rajono įvaizdį.

Kultūros skyrius administruoja ir koordinuoja Utenos rajono tarybos patvirtintas kultūrinės plėtros ir veiklos programas:

- Utenos rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir religinių bendruomenių veiklos dalinio finansavimo programą 2008–2014 metams;
- Utenos rajono etninės kultūros plėtros valstybinės programos įgyvendinimo Utenos rajone programą 2011-2014 metams;
- Utenos rajono savivaldybės paminklotvarkos priemonių planą.

Programų tikslas – didinti kultūros paslaugų sklaidą rajone, suteikti gyventojams platesnes galimybes tenkinti įvairiapusių poreikius ir skatinti nevyriausybines organizacijas, jaunimo iniciatyvas, aktyvinti vietas bendruomenės. 2011 - 2013 metais Kultūrinės veiklos programos lėšomis finansuojami biudžetinių ir visuomeninių organizacijų, religinių bendruomenių projektai.

Kultūrinė informacija rajono gyventojams ir turistams skelbiama vietinėje spaudoje, „IR“ radijo stoties tiesioginio eterio laidose, interneto tinklalapiuose. Oficialus Utenos rajono savivaldybės interneto tinklalapis www.utena.lt, kuriame pateikiama aktuali kultūrinė informacija ir nuoroda į Kultūros ir Komunikacijų ir informacinių technologijų skyrių administruojamą interneto svetainę www.kulturautenoje.lt. Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka administruoja 4 interneto svetaines: bibliotekos interneto svetainę (www.uvb.lt), Utenos krašto portalą (www.utena-on.lt), socialinių tinklų tipo svetainę kuriantiems žmonėms „Kūrybinė Aukštaitija“ (www.kurybineaukstaitija.lt), interneto svetainę vaikams „Infonamas“ (www.utena-on.lt/infonamas). Utenos kultūros centro informacija skelbiama svetainėje www.utenoskc.lt.

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis Utenos rajono savivaldybėje:

	2008 metais	2012 metais
Bibliotekų skaičius	23	23
Kaimo bibliotekų filialų skaičius	20	20
Kultūros centrų skaičius	18	1

Muziejų skaičius	1	1
Pagal VŠĮ Utenos turizmo informacijos duomenis:		
	2008 metais	2013 metais
Apgyvandinimo įstaigų Utenos mieste	8	12
Apgyvandinimo įstaigų Utenos rajone	38	40
Konferencijų salių Utenos mieste	2	7
Konferencijų salių Utenos rajone	1	3
VŠĮ Utenos turizmo informacijos centre apsilankę turistų	9280	8567

7.6. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

Bendrąją Utenos rajono savivaldybės teritorijos gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugos sistemą užtikrina specialus, pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų tinklas. Gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugos sistemai Utenos rajono savivaldybėje priklauso šios saugomų teritorijų grupės:

- institucinės saugomos teritorijos – valstybiniai parkai;
- neinstitucinės saugomos teritorijos – valstybiniai ir savivaldybės draustiniai.

Valstybės saugomos teritorijos:

Parkai:

- Aukštaitijos nacionalinis parkas (Tauragnų sen.);
- Labanoro regioninis parkas (Saldutiškio sen.).

Draustiniai:

- Alių telmologinis draustinis (Utenos sen.);
- Stabulankių geologinis draustinis (Leliūnų sen.);
- Vajelių geologinis draustinis (Saldutiškio sen.);
- Indubakių geologinis draustinis (Saldutiškio sen.);
- Pakalnių geomorfologinis draustinis (Leliūnų sen.);
- Vaiskūnų geomorfologinis draustinis (Užpalių sen.);
- Balčių telmologinis draustinis (Daugailių sen.);
- Žiezdrų kraštovaizdžio draustinis (Tauragnų – Kuktiškių sen.).

Utenos rajone saugomos teritorijos pasiskirsčiusios labai netolygiai. Didžioji dalis pagal kiekį, o ypač pagal apimamą plotą, koncentruojasi rytinėje ir pietrytinėje rajono dalyje. Dėl to atkreiptinas dėmesys į vietinio lygmens – savivaldybių saugomų draustinių tinklo plėtojimą, kuris padėtų sumažinti saugomų teritorijų disbalansą skirtingose rajono dalyse.

Savivaldybės saugomos teritorijos:

- Ažuolijos botaninis – zoologinis draustinis (Leliūnų sen.);
- Vyžuonų botaninis draustinis (Vyžuonų sen.).

Savivaldybės saugomi gamtos paveldo objektai:

- Ažuolijos draustinio takas (Leliūnų sen.);
- Biliakiemio puntukas (Utenos sen.);
- Laumės valtis (Užpalių sen.);
- Varniškių šaltinis (Tauragnų sen.);
- Laumės akmuo (Tauragnų sen.);
- Žiezdrų akmuo (Tauragnų sen.).

Numatyta BP sprendiniuose	Realizuota 2009 – 2013 metais
Ažuolijos botaninio – zoologinio draustinio išsamūs biologinės įvairovės tyrimai (už Utenos miesto ribų)	Vykdoma. Įgyvendinama aplinkos monitoringo 2009-2014 m. programa

Natura 2000 teritorijos	Utenos miesto ribose šių teritorijų nėra. Utenos rajone Natura 2000 teritorijos išsidėsčiusios valstybės saugomose teritorijose (Aukštaitijos nacionalinis parkas ir Labanoro regioninis parkas). Ne valstybės saugomose teritorijose išskirtos Natura 2000 teritorijos – Alių pelkė, Ažuolijos miškas ir Vyžuonų šilas
Išvada. Pagal BP sprendinius darbai yra vykdomi planingai. Mieste ir rajone įgyvendinama aplinkos monitoringo 2009 - 2014 metų programa	

8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

8.1. VANDENTIEKIO IR NUOTEKŲ SISTEMA

Parengti ir patvirtinti vandentvarkos tvarkymo teritorijų planavimo dokumentai:

- Nemeikščių gyvenvietės vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Klovinių gyvenvietės vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Joneliškių gyvenvietės vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Mockėnų gyvenvietės vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Vyžuonėlių gyvenvietės vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Grybelių kvartalo Nr.2 vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Sudeikių miestelio teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2009 metais).
- Užpalių miestelio teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas I etapas (2009 metais).
- Žemės sklypo suformavimo nuotekų valymo įrenginiams statyti detalusis planas Sudeikių k., Sudeikių sen., Utenos r. (2010 metais).
- Vyžuonų miestelio teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2011 metais).
- Tauragnų miestelio teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2011 metais).
- Užpalių miestelio teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas II etapas (2011 metais).
- Utenos aglomeracijos (Grybelių, Klovinių, Šilinės ir Draugystės gyvenamieji rajonai) vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų specialusis planas (2011 metais).
- Žemės sklypo suformavimo nuotekų valymo įrenginiams statyti detalusis planas Tauragnų k., Tauragnų sen., Utenos r. (2011 metais).
- Žemės sklypo suformavimo nuotekų valymo įrenginiams išplėsti detalusis planas Vyžuonų mstl., Vyžuonų sen., Utenos r. (2011 metais).
- Utenos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas (2011 metais).
- Utenos rajono vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų (SAZ) specialusis planas (2013 metais).
- Jovaro gyvenamojo rajono vandentiekio tinklų, nuotekų tinklų ir nuotekų siurblių specialusis planas (2013 metais).
- Šilelio gyvenamojo rajono vandentiekio tinklų, nuotekų tinklų ir nuotekų siurblių

specialusis planas (2013 metais).

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano rodikliai		2008 metais	2013 metais
Vandentiekio ir nuotekų tinklai	km	56,95	172,95
Nuotekų (ūkio, buities, gamybos) išvalytų iki DLT normų ir išleistų į paviršinius vandenis kiekis	m ³ /gyv.	1,58	1,61
Utenos miesto teritorijos bendrojo plano rodikliai		2008 metais	2013 metais
Vandentiekio ir nuotekų tinklai	km	198,66	304,31
Nuotekų (ūkio, buities, gamybos) išvalytų iki DLT normų ir išleistų į paviršinius vandenis kiekis	m ³ /gyv.	100,36	122,90
Gyventojų, prisijungusių prie vandens tiekimo tinklų, dalis	proc.	94,6	98,0
Gyventojų, prisijungusių prie nuotekų tvarkymo tinklų, dalis	proc.	92,9	97,9

VANDENTVARKOS PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ, VYKDYMAS

I. NERIES UPĖS BASEINO VANDENTIEKIO IR NUOTEKŲ ŪKIO PLĖTRA

Neries upės baseino investicinės programos I etapas

Neries baseino investicinės programos I etapo (Zarasų, Visagino, Utenos, Ignalinos, Molėtų, Ukmergės, Širvintų, Švenčionių savivaldybėse) projektas Nr. 2005/LT/16/C/PE/001. Paraišką pateikė Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Už įgyvendinimą atsakinga Aplinkos projektų valdymo agentūra (APVA) prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (už visą projektų grupę). Už atskirus projektus atsakingos atskiros savivaldybės, kurios yra delegavusios galutinio paramos gavėjo funkcijas savo įmonėms. Projekto pradžia: 2005-10-12. Statybos darbai: 2006-04-01 – 2009-12-31. Projekto pabaiga: 2010-12-31. Įgyvendinimo terminas pratęstas iki 2011-12-31, Europos Komisijos 2011-07-06 sprendimas K(2011)5038.

SUTARTYS:

Sutartis Nr. 2005/25/A//P/LT, pasirašyta 2005-12-06, Neries upės baseino I investicijų paketo konkurso dokumentų ir techninių specifikacijų parengimas Visagino miesto, Utenos, Ignalinos, Molėtų ir Zarasų rajonų savivaldybėms.

Sutartis Nr. 2006/41/A//P/LT, pasirašyta 2006-07-21, Techninė priežiūra, įgyvendinant Neries upės baseino investicinės programos I etapą Visagino miesto, Utenos, Ignalinos, Molėtų ir Zarasų rajonų savivaldybėse.

Sutartis Nr. 2006/57/A//P/LT, pasirašyta 2006-08-29, Techninė parama, įgyvendinant Neries upės baseino I investicijų paketo projektą.

RANGOS DARBŲ SUTARTYS:

Sutartis Nr. A/2006/U/22, pasirašyta 2006-12-20, Neries upės baseino projektas, I etapas. Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Grybeliuose. Tinklai pastatyti Grybelių kaimo Atgimimo, Bočių, Girių, Grybelių, Kovo 11-osios, Ukmergės gatvėse.

Gyventojų skaičius, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio ir nuotekų tinklų ir kurie prisijungė iki 2013-12-31

Sudaryta galimybė prisijungti prie		Prisijungė prie	
vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų	vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų
487	487	461	455

Sutartis Nr. V/2007/U53, pasirašyta 2007-07-31, Neries upės baseino projektas, I etapas, Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Ažuolijos kvartalo. ir J. Basanavičiaus g. Utenoje. Vandentiekio tinklai pastatyti Ažuolijos kvartalo Naujojoje gatvėje, J. Basanavičiaus g. sujungti vandentiekio kvartaliniai tinklai (ties J. Basanavičiaus g. 93A), renovuoti nuo DnB NoRD banko iki Maironio - J. Basanavičiaus gatvių sankryžos. Nuotekų tinklai pastatyti Ažuolijos kvartalo Ažuolijos, Gegužės, Kaštonų, Naujojoje, Utenio, Vasaros gatvėse, J. Basanavičiaus gatvėje nuo Nr. 14 iki 87.

Gyventojų skaičius, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio ir nuotekų tinklų ir kurie prisijungė iki 2013-12-31

Vietovė	Sudaryta galimybė prisijungti prie		Prisijungė prie	
	vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų	vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų
Ažuolijos kvartale	52	494	36	463
Basanavičiaus g.	101	217	83	180

Sutartis Nr. S3-27, pasirašyta 2008-01-31, Neries upės baseino projektas, I etapas. Utenos nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija. Atlikti darbai:

1. Pastatyta:	Kiekis
1.1. Smėliagaudžių pastatas	201 m ²
1.2. Smėliagaudės (bendras našumas 1650 m ³ /h)	2 vnt.
1.3. Nešmenų plovimo presas, 2 m ³ /h	1 vnt.
1.4. Smėlio plovimo įrenginys, 8 l/s arba 1 t/h	1 vnt.
2. Renovuota:	
2.1. Pirminiai nusodintuvai, pakeičiant grandiklius, Ø 30 m	2 vnt.
2.2. Antriniai nusodintuvai, pakeičiant grandiklius, Ø 24 m	2 vnt.
2.3. Antriniai nusodintuvai, pakeičiant grandiklius, Ø 18 m	2 vnt.

Sutartis Nr. S3-306, pasirašyta 2008-10-29, Neries upės baseino projektas, I etapas. Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Dauniškio ežero rajone. Atlikti darbai:

Pastatyta:	Kiekis
1. Vandentiekio tinklai	5390 m
2. Nuotekų tinklai	8300 m
2.1. iš jų slėginiai	860 m
3. Nuotekų siurblinė, 18 m ³ /h	3 vnt.

Vandentiekio tinklai pastatyti Bangos, A. Baranausko, S. Dariaus ir S. Girėno, Kampo, Lapų, Lauko, Lauko skg., Maironio, Mindaugo, Mechanizatorių, Meldų, Papievių, Rožių, Sėlių, Statybininkų, Sudeikių, Tauragnų, Ugniagesių, Užpalių, Žaliojoje gatvėse. Nuotekų tinklai pastatyti Bangos, A. Baranausko, S. Dariaus ir S. Girėno, Kampo, Lapų, Lauko, Lauko skg., Maironio, Mindaugo, Mechanizatorių, Meldų, Rašytojų, Rožių, Sėlių, Statybininkų, Sudeikių, Tauragnų, Ugniagesių, Užpalių, Žaliojoje gatvėse. Nuotekų siurblinės pastatytos A. Baranausko, Lapų, Mechanizatorių gatvėse.

Gyventojų skaičius, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio ir nuotekų tinklų ir kurie prisijungė iki 2013-12-31

Sudaryta galimybė prisijungti prie		Prisijungė prie	
vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų	vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų
678	1051	549	855

Sutartis Nr. 3-333, pasirašyta 2008-12-01, Neries upės baseino projektas, I etapas.

Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Vyžuonėlio ežero rajone. Atlikti darbai:

Pastatyta:	Kiekis
1. Vandentiekio tinklai	11573 m
2. Nuotekų tinklai	17605 m
2.1. iš jų slėginiai	1173 m
Nuotekų siurblinė, 18 m ³ /h	5 vnt.

Vandentiekio tinklai pastatyti J. Biliūno, Birutės, M. K. Čiurlionio, Daržų, P. Eimučio, Ežero, Gedimino, L. Giros, Joneliškio, K. Ladygos, Nemeikščių, Molėtų, Palangos, Rūtų, Sodo, Stoties, Šiaurės, Vyžuonų, Žalgirio, Žemaitės, Žvejų gatvėse. Nuotekų tinklai pastatyti Algirdo, Ažuolijos, J. Biliūno, Birutės, P. Cvirkos, M. K. Čiurlionio, Daržų, Eimučio, Ežero, Gedimino, L. Giros, Joneliškio, Kranto, K. Ladygos, Liepų, Molėtų, Nemeikščių, Palangos, Paupio, Rasos, Rūtų, Sodo, Stoties, Šiaurės, Šilo, Vyžuonų, Žalgirio, Žemaitės, Žvejų gatvėse. Nuotekų siurblinės pastatytos Algirdo, Birutės, Nemeikščių, Pilies, Žalgirio gatvėse.

Gyventojų skaičius, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio ir nuotekų tinklų ir kurie prisijungė iki 2013-12-31

Sudaryta galimybė prisijungti prie		Prisijungė prie	
vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų	vandentiekio tinklų	nuotekų tinklų
1069	1687	792	1310

Neries upės baseino vandentvarkos I etapo projekto bendrai pasiekti rodikliai, lyginant su įsipareigojimais:

Gyventojų prijungimas pagal EK sprendimą		Gyventojų prijungimas 2013-12-31	
Prie nuotekų tinklų, vnt.	Prie vandentiekio tinklų, vnt.	Prie nuotekų tinklų, vnt.	Prie vandentiekio tinklų, vnt.
2723	1620	3263	1921

Neries upės baseino investicinės programos II etapas

Sutartis Nr. 2007/112/A/U/LT, pasirašyta 2007-08-30, Neries upės baseino II investicijų paketo pirkimo dokumentų ir techninių specifikacijų parengimas prioritetiniams objektams Utenos rajono savivaldybėje (Užpalių ir Sudeikių mstl.). Atlikti darbai:

Vietovės	Vandentiekio tinklai, m	Nuotekų tinklai, m		Nuotekų siurblinių, vnt.	Nuotekų valykos našumas m ³ /d, GE	Planuojamas aptarnaujamų gyventojų skaičius
		Viso	iš jų slėginių			
Sudeikiai	6518	7717	2318	2	90, 500	386
Užpaliai	3592	3567	708	2	-	464*

* pagal paraišką Užpalių miestelyje planuojamas aptarnaujamų gyventojų skaičius – 464, UAB „Eviktos“ ir UAB „Kelprojekto“ parengtuose techniniuose projektuose suprojektuotais tinklais.

II. 2007–2013 M. SANGLAUDOS SKATINIMO VEIKSMŲ PROGRAMA

1. Priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ valstybės projektų sąrašas Nr. 01. Projekto Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-034. Sprendimai: Pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“, 2008 m. rugsėjo 9 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-462 „Dėl priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ valstybės projektų sąrašo Nr. 01 patvirtinimo, projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone“ skirtas finansavimas. 2008 m. spalio 2 d. Utenos rajono

savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-232 „Dėl Utenos miesto vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros“ leista UAB „Utenos vandenys“ rengti projektus vandentiekio ir nuotekų tinklams Utenos miesto kvartalams ir šalia miesto esančioms gyvenvietėms pagal sąrašą: Joneliškių gyvenvietei, Utenos miesto Klovinių individualių gyvenamųjų namų kvartalui, Nemeikščių gyvenvietei, naujai suformuotiems sklypams abiejose Utena - Kaunas plento pusėse (Pavasario, Pelkių, Sakalų, Šaltinių ir J. Basanavičiaus gatvėms), Mockėnų gyvenvietei, Vyžuonėlių gyvenvietei, jų prijungimui prie Utenos miesto vandentiekio ir nuotekų tinklų.

SUTARTYS:

Sutartis Nr. D-78/2008/08065, pasirašyta 2008-12-19, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Utenos rajono aglomeracijoje“ techninio projekto, paraiškos ES paramai gauti ir statybos darbų pirkimo dokumentų parengimas. Atlikti darbai:

Vietovės	Vandentiekio tinklai ir įvadai, m	Nuotekų tinklai ir išvadai, m		Nuotekų siurblių, vnt.
		Viso	iš jų slėginių	
Utenos miestas:				
J. Basanavičiaus, Pavasario, Pelkių, Sakalų, Šaltinių g.	2341	3100	570	3
Priemiestis:				
Joneliškių k.	1028	936	142	1
Klovinių k.	3487	3131	162	1
Mockėnų k.	1650	1665	170	1
Nemeikščių k.	4460	4747	417	2
Vyžuonėlių k.	3689	4747	1226	2

Sutartis Nr. D-68/2009, pasirašyta 2009-09-17, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone“ administravimo ir viešinimo atlikimas.

Sutartis Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-034, pasirašyta 2010-02-18, projekto „Vandentiekio ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone“ techninės priežiūros ir projekto vykdymo priežiūros atlikimas.

Sutartis Nr. S6-1 pasirašyta 2010-02-02, Vandentiekio ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone, Nr. VP3-3,1-AM-01-V-02-034. Atlikti darbai:

Vietovės	Vandentiekio tinklai, m	Nuotekų tinklai, m		Nuotekų siurblių, vnt. Viso
		Viso	iš jų slėginių	
Utenos miestas:				
Basanavičiaus, Pavasario, Pelkių, Sakalų, Šaltinių g.	2025,71	2526,79	343,14	3
Priemiestis:				
Joneliškių k.	1029,24	942,79	144,42	1
Klovinių k.	2994,1	2716,15	159,38	1
Mockėnų k.	1551,98	1583,19	183,38	1
Nemeikščių k.	4360,99	4628,03	721,36	2
Vyžuonėlių k.	3644,03	4616,14	1216,95	2
Viso	15606,05	17013,09	2768,63	10
Iš viso VN tinklų			32619,14	

Gyventojų skaičius, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio ir nuotekų tinklų ir kurie prisijungė iki 2013-12-31

Vietovės	Planuojamas aptarnaujamų gyventojų skaičius		Prisijungė prie tinklų gyventojų	
	Viso	iš jų perspektyvoje	Vandentiekio tinklų	Nuotekų tinklų
Utenos miestas:				
Basanavičiaus, Pavasario, Pelkių, Sakalų, Šaltinių g.	180	159	18	18
Priemiestis:				
Joneliškių k.	100	25	70	68
Klovinių k.	150	129	4	7
Mockėnų k.	100	64	29	29
Nemeikščių k.	180	84	123	123
Vyžuonėlių k.	120	54	57	57
Viso	830	515	301	302

2. Priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ veiklos „Dumblo tvarkymo infrastruktūros kūrimas“ valstybės projektų sąrašas Nr. 01. „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ projektas Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-029. Sprendimas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. D1-667 „Dėl priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ veiklos „Dumblo tvarkymo infrastruktūros kūrimas“ valstybės projektų sąrašo Nr. 01 patvirtinimo“, atsižvelgdamas į Aplinkos projektų valdymo agentūros 2009 m. lapkričio 9 d. projektų tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitą Nr. 5, skirtas finansavimas pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ priemonės „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ veiklą „Dumblo tvarkymo infrastruktūros kūrimas“ projektui įgyvendinti. Dėl užsitęsusių teisminių ginčų, vykdančių viešąjį pirkimą, „Utenos dumblo įrenginių statyba“ projekto finansavimo ir administravimo sutartis iš 2007-2013 m. struktūrinės paramos lėšų nutraukta.

SUTARTYS:

Sutartis Nr. D-24/2009, pasirašyta 2009-05-15, Projekto „Utenos regioninių dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ projektinių sprendinių ir pirkimo dokumentų parengimas. Atlikti darbai: parengti projektiniai sprendiniai ir pirkimo dokumentai.

Sutartis Nr. D-47/2009, pasirašyta 2009-07-31, Projekto „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ paraiškos ES finansavimui gauti parengimas. Atlikti darbai: parengta paraiška ES finansavimui gauti.

Sutartis Nr. D-78/2009, pasirašyta 2009-10-13, Projekto „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ administravimo ir viešinimo atlikimas.

Sutartis Nr. D-82/2009, pasirašyta 2009-10-30, Projekto „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ projekto techninės priežiūros atlikimas.

Sutartis Nr. S6-36, pasirašyta 2010-08-31, „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“, projektas Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-029. Sutartis nutraukta.

3. Priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ valstybės projektų sąrašas Nr. 02. „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone (Sudeikiuose, Tauragnuose, Utenoje, Užpaliuose, Vyžuonose)“, projektas Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-075. Sprendimai: 2010 m. rugsėjo 21 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-783 „Dėl priemonės Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ valstybės projektų sąrašo Nr. 02 patvirtinimo, projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone“ numatytos preliminarios tinkamos finansuoti projekto išlaidos 40,616 mln. Lt. 2010 m. kovo 25 d. Utenos rajono savivaldybės taryba sprendimu Nr. TS-57 „Dėl pritarimo projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone (Tauragnuose, Utenoje, Sudeikiuose,

Užpaliuose, Vyžuonose)“ nusprendė pritari UAB „Utenos vandenys“ projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone (Tauragnuose, Utenoje, Sudeikiuose, Užpaliuose, Vyžuonose)“ paraiškos teikimui Europos Sąjungos sanglaudos fondo bendrojo finansavimo lėšoms gauti pagal 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ priemonę Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“. 2010 m. birželio 30 d. Utenos rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. TS-203 „Dėl projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone (Sudeikiuose, Tauragnuose, Utenoje, Užpaliuose, Vyžuonose)“ įgyvendinimo. 2010 m. lapkričio 8 d. LR aplinkos ministras patvirtino įsakymą Nr. D1-905 „Dėl finansavimo skyrimo projektams pagal 2007-2013 m. sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę Nr. VP3-3.1-AM-01-V „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“.

SUTARTYS:

Sutartis Nr. D-14/2010, pasirašyta 2010-02-25, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajono aglomeracijoje ir Utenos rajono Vyžuonų, Užpalių, Tauragnų miesteliuose“ specialiųjų planų, detaliojo plano, techninių projektų, projektinių pasiūlymų parengimui, projektų vykdymo priežiūros atlikimui. Atlikti darbai: parengti specialieji planai, parengtas Tauragnų nuotekų valyklos detalusis planas, parengti techniniai projektai, suprojektuoti tinklai. Parengti projektiniai pasiūlymai Tauragnų ir Vyžuonų miestelių nuotekų valymo įrenginiams, atlikta projektų vykdymo priežiūra, parengtas Vyžuonų miestelio nuotekų valymo įrenginiams detalusis planas, parengti projektiniai sprendiniai Užpalių miestelio nuotekų valymo įrenginiams ir Utenos aglomeracijos Jovaro ir Šilelio gyvenamųjų rajonų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai.

Vietovės	Vandentiekio tinklai, m	Nuotekų tinklai, m		Nuotekų siurblinės, vnt.	Nuotekų valyklos našumas m ³ /d, GE	Planuojamas aptarnaujamų gyventojų skaičius
		viso	iš jų slėginių			
Utenos aglomeracija	7790	9040		4	-	167
S/b. „Jovaras“ ir „Šilelis“	4690	5360		3	-	
Tauragnai	1470	7930		5	90, 522	522
Užpaliai	6990	6500		1	150, 700	464
Vyžuonos	9070	9090		4	90, 605	605

Sutartis Nr. D-39/2010, pasirašyta 2010-06-07, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajono aglomeracijoje ir Utenos rajono Vyžuonų, Užpalių, Tauragnų miesteliuose“ paraiškos ES finansavimui gauti ir pirkimo dokumentų (konkurso sąlygos ir sutarties sąlygos) statybos darbams atlikti parengimas. Atlikti darbai: parengta paraiška ES finansavimui gauti ir parengti pirkimo dokumentai statybos darbams atlikti.

Sutartis Nr. D-41/2010, pasirašyta 2010-06-18, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajono aglomeracijoje ir Utenos rajono Vyžuonų, Užpalių, Tauragnų miesteliuose“ techninių projektų ir projektinių sprendinių ekspertizės atlikimas. Atlikti darbai: techninių projektų ir projektinių sprendinių ekspertizė.

Jungtinė veiklos sutartis Nr. S9-61/D-51/2010, pasirašyta 2010-07-21. Projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone (Tauragnuose, Utenoje, Sudeikiuose, Užpaliuose, Vyžuonose)“, jungianti Partnerių organizacinį ir finansinį potencialą, profesines žinias bei įgūdžius kartu įgyvendinant projektą.

Sutartis Nr. D-22/2011, pasirašyta 2011-04-04, projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Utenos rajone“ administravimas, viešinimas ir statybos darbų techninės priežiūros paslaugos.

Rangos sutartis Nr. S6-47, pasirašyta 2012-07-23, „Tauragnų, Utenos, Sudeikių, Užpalių, Vyžuonų vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra“.

Sutartis Nr. D-64/2012, pasirašyta 2012-09-28, projektų „Sudeikių vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra“ ir „Užpalių vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra“ projekto vykdymo priežiūros atlikimas. Numatomi darbai pagal darbo projektus (išdėstyti pagal darbų eiliškumą):

- Vyžuonose vandentiekio tinklų – 9,054 km ilgio, nuotekų tinklų – 9,081 km ilgio statybos darbai ir 4 nuotekų siurblių statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: S. Dariaus ir S. Girėno, Ežero, Kalno, Liepų, A. Masionio, Naujosios, Pušyno, B. Radzevičiaus, Sodo, Sprakšių, Šilo, Taikos, Tiltų, Upės gatvės, Plaušų kaimas Dvaro, Parko, Ūkininkų gatvės.

- Sudeikiuose vandentiekio tinklų – 6,744 km ilgio, nuotekų tinklų – 8,123 km ilgio statybos darbai ir 2 nuotekų siurblių statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: Alaušo, Ateities, Aukštaičių, Bangos, Beržų, Klevų, J. Margalio, Tulpių, Žiedo gatvės, Paežerė.

- Užpaliuose vandentiekio tinklų – 10,966 km ilgio, nuotekų tinklų – 10,177 km ilgio statybos darbai ir 3 nuotekų siurblių statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: Alaušo, Astiko, Aukštuolių, J. Baranausko, J. Basanavičiaus, P. Jodelės, Kranto, Krokulės, Lakštingalų, Lygamiškio, Medžiotų, K. Pakšto, Pasalių, Pašvenčių, Pergalės, Pilies, Ringio, Vytauto ir A. Žvirono gatvės.

- Tauragnuose vandentiekio tinklų – 1,469 km ilgio, nuotekų tinklų – 7,981 km ilgio statybos darbai ir 5 nuotekų siurblių statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: vandentiekio tinklai: dalyje Aušros, Ežero, Kranto, Lauko, A. Musteikio ir Stučių gatvių, tiems namams, kuriems buvo nesudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio tinklų SAPARD finansuojamu plėtros projektu. Nuotekų tinklai: Ateities, Aušros, Ežero, Kaštonų, Kranto, Lauko, Medžiotų, A. Musteikio, Nacionalinio parko, Naujosios, Pušų, Smėlio, Stučių, Vyturių gatvės.

- Utenos mieste (Grybelių, Klovinių, Šilinės, Draugystės gyv. rajonuose) vandentiekio tinklų – 12,207 km ilgio, nuotekų tinklų – 14,898 km ilgio statybos darbai ir 7 nuotekų siurblių statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: Grybelių k. - A. Šapokos gatvė; Klovinių k. - Klonių, Pienių, Vėjų, Zarasų, Žemdirbių gatvės; Šilinės k. - Girių, Paupio gatvės; Draugystės 1-oji, Draugystės 2-oji, Draugystės 3-oji, Draugystės 4-oji, Draugystės 5-oji, Draugystės 6-oji, Draugystės 7-oji, Draugystės 8-oji, Draugystės 9-oji, Draugystės 10-oji, Draugystės 11-oji, Draugystės 12-oji, Draugystės 13-oji, Draugystės 14-oji, Draugystės 15-oji, Draugystės 16-oji, Draugystės 17-oji, Draugystės 18-oji.

• Utenos mieste (Jovaro ir Šilelio gyv. rajonuose) vandentiekio tinklų - apie 4,69 km ilgio, nuotekų tinklų - apie 5,84 km ilgio ir 3 nuotekų siurblių projektavimo ir statybos darbai. Gatvės, kuriose numatoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra: Žirgų, Kalno, Šilelio gyv. rajone, Pušyno Jovaro gyv. rajone.

Atlikti darbai: nuo darbų pradžios iki 2013 m. gruodžio 1 d. pastatyta 21,1125 km vandentiekio tinklų ir 21,977 km nuotekų tinklų.

Sutartis Nr. S6-20, pasirašyta 2013-05-17, „Nuotekų valyklų Tauragnuose, Sudeikiuose, Vyžuonose statyba ir Užpalių nuotekų valyklos rekonstrukcija“, inžinerinių tyrinėjimų, projektavimo, statybos ir kitų darbų atlikimas. Atlikti darbai:

- Sudeikių nuotekų valykla: parengtas ir patvirtintas „Sudeikių k. nuotekų valymo įrenginių“ techninis projektas. 2013 m. gruodžio 16 d. atlikta techninio projekto ekspertizė. Suprojektuoti statiniai: technologiniai rezervuarai, lengvų konstrukcijų pastatas, naujai statomi šuliniai, naujai įrengiami inžineriniai tinklai, privažiavimo kelias ir aikštelė.

- Vyžuonų nuotekų valykla: parengtas ir patvirtintas „Vyžuonų k. nuotekų valymo įrenginių“ techninis projektas. 2013 m. gruodžio 16 d. atlikta techninio projekto ekspertizė. Suprojektuoti statiniai: technologiniai rezervuarai, lengvų konstrukcijų pastatas, naujai statomi šuliniai, naujai įrengiami inžineriniai tinklai, privažiavimo kelias ir aikštelė.

- Tauragnų ir Užpalių nuotekų valyklos: rengiami techniniai projektai. Atliekama techninių projektų ekspertizė.

8.2. ŠILUMOS TIEKIMAS

UAB „Utenos šilumos tinklai“ (toliau – bendrovė) yra pagrindinis šiluminės energijos tiekėjas Utenos mieste gyvenamųjų namų šildymo ir karšto vandens ruošimo, administracinių patalpų šildymo bei pramonės įmonių šiluminės energijos technologinių poreikių tenkinimui. Centralizuotu šilumos tiekimu naudojasi apie 75 % miesto gyventojų. Šilumos energija miestui tiekama požeminiais šilumos tiekimo tinklais (paklotais nepraeinamuose kanaluose ir nekanaliniais) ir antžeminiais vamzdynais. Jau keletą paskutiniųjų metų Utenos miesto šilumos vartotojams tiekiamos šiluminės energijos kaina yra viena mažiausių tarp Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo įmonių.

UAB „Utenos šilumos tinklai“, siekdama mažinti šilumos gamybos sąnaudas, didinti šiluminės energijos gamybos efektyvumą, didinti šilumos energijos tiekimo vartotojams patikimumą bei mažinti šilumos nuostolius šilumos tiekimo tinkluose, didelį dėmesį skiria investicinei politikai, kuri nukreipta tiek naujų efektyvių šilumos gamybos įrenginių įdiegimu rajoninėje katilinėje, tiek centralizuotų miesto šilumos tiekimo tinklų renovacijai.

Pagal Lietuvos 2007 – 2013 metais sanglaudos skatinimo ir Ekonomikos augimo veiksmų programų priemones buvo parengti investiciniai projektai bei paraiškos, siekiant gauti Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą naujų investicijų įgyvendinimui.

Investuodama į centralizuoto šilumos tiekimo tinklo vamzdynų atnaujinimą ir patikimumo didinimą, pagal 2007 – 2013 metų laikotarpio priemonę „Šilumos tiekimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ bendrovė 2009 – 2011 metais sėkmingai įgyvendino projektą „Utenos miesto dalies centralizuoto šilumos tiekimo tinklų rekonstrukcija ir sužiedinimas“. Per 2009 – 2011 metus kasmet pagal šį projektą atliekant atskirų šilumos tinklų ruožų rekonstravimo darbus, įrengtas naujas šilumos tiekimo tinklų sužiedinimo ruožas tarp esamų šilumos tinklų A. Baranausko g. ir Aukštakalnio mikrorajono. Nutiesta nauja bekanalė šilumos tiekimo atšaka link naujo vartotojo bei renovuota 2D40/110 – 2D200/315 šilumos tiekimo trasų, panaudojant bekanalius pramoniniu būdu izoliuotus vamzdžius. Įgyvendinant projektą, rekonstruota esamų ir įrengta naujų šilumos tiekimo tinklų apie 1,8 km. Projekto vertė apie 2,187 mln. Lt, iš kurių 1,093 mln. Lt projekto įgyvendinimui skirta Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama.

Pagal 2007 – 2013 metų laikotarpio priemonę „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“ bendrovė 2011–2012 metais įgyvendino projektą „Termofikacinės elektrinės statyba Utenoje“. Projekto apimtyje sumontuotas 10,7 MW našumo biokuro kūrenamas garo katilas, 2,5 MW elektrinės galios garo turbina su elektros generatoriumi, 8 MW šiluminės galios kondensatorius, 2,4 MW galios naujas dūmų kondensacinis ekonomaizeris, kita pagalbinė įranga. Įrengtas naujas cheminio vandens paruošimo ūkis. Sumontuoti garo, kondensato, maitinimo vandens, termofikacinio vandens vamzdynai, oro tiekimo ir dūmų šalinimo sistemos bei naujas metalinis kaminas. Įrengtas naujas biokuro sandėlis su automatizuotu kuro pernešimo įrenginiu, išplėstas gamybinis pastatas, įrengtos automobilinės svarstyklės. Įgyvendinus projektą, bendrovė nuo 2012 metų ne tik aprūpina vartotojus gaminama šilumos energija, bet gamina ir tiekia į bendrą tinklą „žalią“ elektros energiją. Projekto vertė apie 30,664 mln. Lt, iš kurių 14,963 mln. Lt projekto įgyvendinimui skirta Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama.

Pagal 2007 – 2013 metų laikotarpio priemonę „Šilumos tiekimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ 2011 - 2013 metais įgyvendintas projektas „Antžeminių šilumos tiekimo ruožų Aukštaičių g., Tauragnų g. ir šilumos tinklų ruožo nuo ŠK-28-4 iki buvusios boilerinės Nr. 8 Utenoje rekonstrukcija“. Projekto vertė apie 2,082 mln. Lt, iš kurių 1,041 mln. Lt projekto įgyvendinimui skirta Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama. Pagal projektą rekonstruoti atskiri, esantys įvairiose miesto šilumos tiekimo tinklų vietose, magistralinių šilumos tiekimo tinklų ruožai:

2011 metais atlikti Projekto I etapo šilumos tiekimo tinklų ruožo nuo ŠK-28-4 iki buvusios boilerinės Nr. 8, Taikos g. prieigose rekonstrukcijos darbai. Rekonstrukcijos metu, panaudojant bekanalius pramoniniu būdu izoliuotus vamzdžius, renovuota apie 0,4 km 2D60/125-200/315 šilumos tiekimo trasų.

2013 metais atlikti Projekto II etapo magistralinių antžeminių šilumos tiekimo tinklų Tauragnų g. prieigose rekonstrukcijos darbai. Rekonstrukcijos metu demontuotas Dn400 antžeminis magistralinis šilumos tiekimo tinklų ruožas (L-290 m), antžeminis Dn150 šilumos tiekimo atšakos ruožas link „Saulės“ gimnazijos ir buvusių tinklų ašyje. Žemėje bekanaliu būdu pakloti 2D125/225 – Dn300/500 pramoniniu būdu izoliuoti šilumos tiekimo vamzdynai. Bendras rekonstruotų šilumos tinklų ilgis 0,35 km.

2013 metais įgyvendinant Projektą, atlikti III etapo magistralinių šilumos tiekimo tinklų ruožo Vaižganto g. prieigose rekonstrukcijos darbai. Rekonstrukcijos metu, demontavus 1972 m. gelžbetoniniuose kanaluose paklotus Dn500 vamzdynus, paklotas bekanalis 2D400/650 pramoniniu būdu izoliuotų vamzdžių ruožas bei įrengta bekanalė šilumos tiekimo atšaka tarp gyvenamųjų namų Vaižganto g. 34 ir Užpalių g. 79. Bendras rekonstruotų šilumos tiekimo tinklų ilgis apie 0,496 km.

		2008 metais	2013 metais
Šilumos tiekimas Utenos mieste	km	48,88	51,09
Gyventojų, prisijungusių prie centralizuotų šilumos tinklų, dalis	proc. (gyv. sk.)*	22862*	20402*

* gyventojų skaičius pagal sąskaitose už suvartotą šilumos energiją gyventojų nurodytus duomenis (Utenos mieste)

8.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

Atsižvelgdami į patvirtintus Utenos rajono savivaldybės teritorijos bei Utenos miesto teritorijos bendruosius planus, 2009 - 2013 metais AB LESTO vykdė daug investicinių projektų. Daugiausia buvo naudojamos savos investicinės lėšos.

Pagal fizinius kiekius 2009 - 2010 metais:

- nutiesta 6,06 km 10 kV požeminių kabelinių linijų;
- nutiesta 29,39 km 0,4 kV požeminių kabelinių linijų;
- pastatyta 21 stulpinė transformatorinė (esamų vartotojų įtampos gerinimui bei naujiems vartotojams);
- pastatyta 13 modulių transformatorių.

2009 metais įsisavinta lėšų į tinklą – 0,939 mln. Lt, 2010 m.- 1,248 mln. Lt ir šiuo laikotarpiu atlikti svarbiausi objektai:

1. Ežero - Daržų gatvių Utenos mieste esamos oro linijos keitimas į kabelinę liniją (nutiesta 0,774 km KL, demontuota 0,696 km OL).
2. Tauragnų, S. Dariaus ir S. Girėno, Pakalnės gatvių Utenos mieste oro linijos keitimas į kabelinę liniją (nutiesta 2,581 km KL, demontuota apie 1 km OL).
3. A. Baranausko gatvės rekonstrukcija savivaldybės ir ES lėšomis (nutiesta 0,684 km KL, demontuota 0,415 km OL).
4. Gamtosauginiu požiūriu svarbus 2010 metais įvykdytas gandrų pertvarkymo plano pirmieji 3 etapai, pasitelkiant Europos Sąjungos lėšas (Utenos rajone iškelti 132 gandrų pertvarkymai).

Vienas iš sėkmingiausių objektų, atnešusių miestui gal ir ne visai pastebimą naudą, tačiau labai pagerinusią vakarinės miesto dalies elektros tiekimo patikimumą - prekybos centro „Moki-veži“ prijungimas prie elektros tinklų: pastatyta moderni dviejų transformatorių modulinė transformatorinė (panaikinus dvi morališkai susidėvėjusias bei vizualiai nepatrauklias transformatorines šalia Basanavičiaus gatvės), sujungti Aukštakalnio ir Senamiesčio vidutinės įtampos elektros tinklai, kas atitinka BP sprendinius.

Pagal fizinius kiekius 2011 - 2013 metais:

- nutiesta 19,9 km 10 kV požeminių kabelinių linijų;
- nutiesta 61,4 km 0,4 kV požeminių kabelinių linijų;

- pastatytos 53 stulpinės transformatorinės (esamų vartotojų įtampos gerinimui bei naujiems vartotojams);

- pastatytos 29 modulinės transformatorinės pastotės.

2011 metais įsisavinta lėšų į tinklą – 2,955 mln. Lt, 2012 m.- 4,038 mln. Lt., 2013 metais – 2,913 mln. Lt ir šiuo laikotarpiu atlikti svarbiausi objektai:

1. Daukanto, Bažnyčios gatvių Utenos mieste esamos oro linijos keitimas į kabelinę liniją (nutiesta 1,2 km KL, demontuota 0,65 km OL).

2. Algirdo, Varpo gatvių, Draugystės aikštės, Kaštonų gatvės Utenos mieste 0,4 kV oro linijos keitimas į kabelinę liniją (nutiesta 5,3 km KL, demontuota 5,5 km OL).

3. Rožių, Sėlių, Kampo gatvių Utenos mieste 0,4 kV oro linijos keitimas į kabelinę liniją (nutiesta 2,2 km KL, demontuota apie 2,6 km OL).

4. SB „Draugystė“ atlikta 0,4 kV OL keitimo į KL rekonstravimo darbai (nutiesta 3,4 km KL, demontuota apie 1,5 km OL).

5. SB „Apynelis“ atlikti rekonstravimo darbai – nutiesta 1,225 km 10 kV KL, demontuota apie 0,3 km OL. Sumontuota moderni modulinė transformatorinė.

6. SB „Berželis“ ir SB „Liepos“ atlikta 0,4 kV OL keitimo į KL rekonstravimo darbai (nutiesta 3,6 km KL, demontuota apie 5,2 km OL).

7. Elektrifikuotos dvi sodybos Utenos rajono teritorijoje, panaudojant ES lėšas.

8.4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

Utenos mieste ir rajone eksploatuojami mažo slėgio (20±10 % mbar) ir vidutinio slėgio (4,0±10 % bar) plieniniai PL ir polietileniniai PE gamtinių dujų dujotiekiai. 2008 m. Utenos mieste buvo eksploatuojama 67,571 km, o Utenos rajone – 6,451 km gamtinių dujų dujotiekių. 2013 m. Utenos mieste buvo eksploatuojama 69,371 km, o Utenos rajone – 6,451 km gamtinių dujų dujotiekių.

2011 metais pastatytas vidutinio slėgio dujotiekis į UAB „Kasandros grupė“ visuomeninės – komercinės paskirties pastatą (Utenos Rašės hipodromo rekonstrukcija ir plėtra) Užpalių g., Utenos m. (468,89 m).

2011 metais pastatytas vidutinio slėgio dujotiekis į UAB „Ekspetra“ gamybinį pastatą Aukštaičių g., Utenos m. (440,13 m).

9. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniai:

Numatyta BP sprendiniuose	Realizuota 2009 - 2013 metais
Buitines atliekas šalinti tik Utenos regioniniame sąvartyne.	Įvykdyta. Netinkamos naudoti mišrios komunalinės atliekos šalinamos tik Utenos regiono nepavojingų atliekų sąvartyne.
Buitinių atliekų surinkimui naudoti konteinerinę sistemą, plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą, iki 2009 metų viešąją komunalinių atliekų sistema turi naudotis ne mažiau kaip 95 % asmenų, kuriems savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamo turto objektai.	Įvykdyta. 2013 metais komunalinių atliekų tvarkymo sistema naudojosi daugiau kaip 98 % asmenų, gyvenančių Utenos mieste.

<p>Biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto. Šalia esamo regioninio sąvartyno įrengti biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelę.</p>	<p>Įvykdyta. Kompostuojamos atliekos iš atliekų turėtojų priimamos įrengtoje kompostavimo aikštelėje, esančioje prie Utenos regiono nepavojingų atliekų sąvartyno. Kompostuojamos atliekos į kompostavimo aikštelę iš gyventojų priimamos nemokamai. Taip pat kiekvienų metų vasarą-rudenį organizuojamas žaliųjų atliekų surinkimas iš Utenos miesto individualių namų kvartalų, prieš tai informuojant Utenos miesto gyventojus. Siekiant gyventojus skatinti kompostuoti žaliąsias atliekas jų susidarymo vietoje, 2013 m. UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“ sudarė kompostavimo konteinerių pirkimo sutartį, pagal kurią nupirko Utenos regionui 6 000 vienetų kompostavimo konteinerių, iš jų Utenos rajono savivaldybei atiteko 1 040. Šie konteineriai bus skirti Utenos miesto gyventojams nemokamai.</p>
<p>Išvystyti konteinerinių aikštelių, skirtų atliekų rūšiavimui, tinklą, rūšiuojamoms atliekoms naudoti specializuotus konteinerius, 800 gyventojų turi tekti ne mažiau kaip 1 tokia aikštelė.</p>	<p>Įvykdyta. Nuo 2013 metais 269,82 žmonių tenka 1 aikštelė.</p>
<p>Sukurti specializuotų butyje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo tinklą.</p>	<p>Įvykdyta. Utenos rajone yra 2 specifinių atliekų surinkimo aikštelės. Butyje susidariusias pavojingas ir didelių gabaritų atliekas gyventojai gali pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, esančią UAB „Utenos komunalininkas“ teritorijoje, bei atliekų priėmimo ir laikino saugojimo aikštelę, esančią prie regioninio sąvartyno. Butyje susidariusios pavojingos bei didelio gabarito atliekos iš gyventojų taip pat renkamos ir apvažiavimo būdu (4 kartus per metus).</p>

<p>Statybos ir griovimo atliekas perdirbti ir vėl panaudoti statybos srityje.</p>	<p>Įvykdyta. Statybos ir griovimo atliekos, susidaranti gyventojams, iš gyventojų nemokamai priimamos atliekų priėmimo ir laikino saugojimo aikštelėje prie regioninio sąvartyno. Taip pat statybos atliekas galima priduoti į UAB „Utenos komunalininkas“ statybinių atliekų priėmimo ir saugojimo aikštelę. Surinktos statybos ir griovimo atliekos yra sumalamos ir panaudojamos kaip statybinė žaliava statybos reikmėms, pvz. kelių remontui. Nuo 2013 metais lapkričio mėn. Utenos miesto gyventojai galėjo nemokamai atiduoti asbesto turinčių gaminių atliekas į asbesto šalinimo įrenginius, kuriuos eksploatuoja UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“.</p>
<p>Nuotekų valymo įrenginiuose susidaranti dumblą panaudoti žemės ūkyje ir energetikoje, o jo perteklių šalinti dumblo kompostavimo aikštelėje, iki 2013 metų (pagal strateginį atliekų tvarkymo planą) pilnai išspręsti dumblo tvarkymą.</p>	<p>Vykdoma. Nuotekų valymo įrenginiuose susidarantis dumblas panaudojamas žemės ūkyje.</p>
<p>Išvada. Pagal BP sprendinius darbai yra vykdomi. Užsibrėžti tikslai įgyvendinami.</p>	

Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai:

Numatyta BP sprendiniuose	Realizuota 2009 - 2013 metais
<p>Utenos rajone numatoma rekultivuoti visas užterštas teritorijas buvusių mažųjų sąvartynų vietose iki 2011 metų.</p>	<p>Įvykdyta.</p>
<p>Mišrias komunalines ir buitines atliekas šalinti regioniniame sąvartyne.</p>	<p>Įvykdyta. Netinkamos naudoti mišrios komunalinės atliekos šalinamos tik Utenos regiono nepavojingų atliekų sąvartyne.</p>
<p>Buitinių atliekų surinkimui naudoti konteinerinę sistemą. Plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą; iki 2009 metų viešąja komunalinių atliekų sistema turi naudotis ne mažiau kaip 95 % asmenų, kuriems savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamo turto objektai.</p>	<p>Įvykdyta. 2013 metais komunalinių atliekų tvarkymo sistema naudojasi daugiau kaip 96 % asmenų, gyvenančių Utenos rajone.</p>

<p>Biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto. Šalia numatomo regioninio sąvartyno įrengti biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelę.</p>	<p>Įvykdyta. Biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelė įrengta. Taip pat skatinant biodegraduojančių atliekų kompostavimą, Utenos rajono savivaldybės administracija 2012 ir 2013 metais pirkė kompostavimo dėžes (konteinerius), skirtas žaliosioms atliekoms iš viešųjų teritorijų kompostavimui. Minėtos kompostavimo dėžės (konteineriai) skirtos Utenos rajono kaimo seniūnijoms (2012 metais išdalinti 43 vnt., 2013 metais - 29 vnt.).</p>
<p>Šalia regioninio sąvartyno įrengti didžiųjų ir pavojingų atliekų surinkimo aikštelę.</p>	<p>Įvykdyta.</p>
<p>Kitose savivaldybės gyvenvietėse stambiagabarites atliekas rinkti apvažiavimo būdu.</p>	<p>Įvykdyta. Kiekvienais metais didelių gabaritų atliekos renkamos apvažiavimo būdu (4 kartus per metus), informuojant visuomenę apie planuojamą laiką ir sustojimo vietas spaudoje ir savivaldybės interneto svetainėje.</p>
<p>Sukurti specializuotų butyje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo tinklą.</p>	<p>Įvykdyta. Butyje susidariusios pavojingos atliekos priimamos į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, esančią UAB „Utenos komunalininkas“ teritorijoje, bei atliekų priėmimo ir laikino saugojimo aikštelę, esančią prie regioninio sąvartyno. Taip pat butyje susidarančios pavojingos atliekos iš gyventojų renkamos ir apvažiavimo būdu (4 kartus per metus).</p>
<p>Išvystyti konteinerinių aikštelių, skirtų atliekų rūšiavimui tinklą, rūšiuojamoms atliekoms naudoti specializuotus konteinerius; 800 gyventojų turi tekti ne mažiau kaip 1 tokia aikštelė.</p>	<p>Įvykdyta. 2013 metais 118,74 žmonių teko 1 aikštelė.</p>
<p>Statybos ir griovimo atliekas perdirbti Utenos statybos atliekų aikštelėje ar kitose įmonėse, vykdančiose statybinių atliekų perdirbimą.</p>	<p>Įvykdyta. Statybos ir griovimo atliekos, susidarančios gyventojams, iš gyventojų nemokamai priimamos atliekų priėmimo ir laikino saugojimo aikštelėje prie regioninio sąvartyno. Taip pat statybos atliekas galima priduoti į UAB „Utenos komunalininkas“ statybinių atliekų priėmimo ir saugojimo aikštelę. Surinktos statybos ir griovimo atliekos yra sumalamos ir panaudojamos kaip statybinė žaliava statybos reikmėms, pvz. kelių remontui. Nuo 2013 m. lapkričio mėn. Utenos miesto gyventojai galėjo nemokamai atiduoti asbesto turinčių gaminių atliekas į asbesto šalinimo įrenginius, kuriuos eksploatuoja UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“.</p>

Nuotekų valymo įrenginiuose susidarantį dumblą panaudoti žemės ūkyje ir energetikoje, o jo perteklių šalinti dumblo kompostavimo aikštelėje, iki 2013 (pagal strateginį atliekų tvarkymo planą) pilnai išspręsti dumblo tvarkymą.	Vykdoma. Nuotekų valymo įrenginiuose susidarantis dumblas panaudojamas žemės ūkyje.
Išvada. Pagal BP sprendinius darbai yra vykdomi. Užsibrėžti tikslai įgyvendinami.	

10. SUSISIEKIMO SISTEMA

Pagal Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendinius 2010 metais parengti du detalieji planai, kurių tikslas – pagerinti susisiekimą su pagrindinėmis miesto zonomis bei gyvenamaisiais rajonais, pagerinti eismo sąlygas pagrindinėmis miesto gatvėmis:

1. Žemės sklypo suformavimas Palangos gatvei, numatant jungtį su Kupiškio gatve.
2. Žemės sklypo suformavimas Vaižganto gatvės tęsiniai įrengti iki J. Basanavičiaus

gatvės.

2009 – 2010 metais buvo vykdomas miesto gatvių ir seniūnijos kelių remontas:

- Maironio gatvės Utenos mieste rekonstravimas;
- K. Donelaičio gatvės Utenos mieste rekonstravimas;
- Taikos gatvės Utenos mieste važiuojamosios dalies remontas;
- kelio Butiškiiai - Kaimynai Užpalių seniūnijoje rekonstravimas;
- Vyžuonėlių gyvenvietės Vyžuonų seniūnijoje kelio rekonstravimas;
- Tvenkinio, Draugystės ir Pakalnės gatvių Radeikių gyvenvietėje rekonstravimas;
- kelių profiliavimas Utenos rajono seniūnijose.

2011 – 2012 - 2013 metais buvo vykdomas miesto gatvių ir seniūnijos kelių remontas:

- Ežero gatvės Pakalnių gyvenvietėje rekonstravimas;
- automobilių stovėjimo aikštelės Tauragnų gatvėje Utenos mieste įrengimas;
- Bangos gatvės Utenos mieste rekonstravimas;
- Šviesoforo posto Aukštakalnio gatvėje Utenos mieste kapitalinis remontas;
- kelių profiliavimas Utenos rajono seniūnijose.

Kiekvienais metais yra vykdoma Utenos miesto aplinkkelio tarp Švenčionių kelio ir Tauragnų kelio priežiūra. 2012 metais patvirtintas Utenos miesto pietinio aplinkkelio (tarp kelių Utena – Kaltanėnai – Švenčionys ir Utena – Tauragnai – Kirdeikiai) detalusis planas.

Pagal VI „Utenos regiono keliai“ pateiktus duomenis, 2008 - 2013 metais Utenos rajono savivaldybės teritorijoje buvo vykdomi šie objektai:

- Valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 4902 Utena – Tauragnai - Kirdeikiai (nuo 2.50 km) (viaduko rekonstravimas);
- Valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 4902 Utena – Tauragnai – Kirdeikiai (0.00 – 4.65 km) (Pramonės gatvės rekonstravimas ir pėsčiųjų – dviratininkų tako įrengimas iki Medenių gyvenvietės);
- Valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 4904 Lāmestas – Plaučiškės – Kirdeikiai (0.00 – 5.50 km) (žvyrkelio asfaltavimas);
- Valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 4912 Sudeikiai – Rukliai – Antandraja (4.30 – 8.00 km) (žvyrkelio asfaltavimas);
- Valstybinės reikšmės magistralinis kelias Nr. A6 Kaunas – Zarasai – Daugpilis (117.15 – 118.70 km) (kelio rekonstravimas ir pėsčiųjų tako įrengimas Kauno g., Leliūnų mstl.);
- Valstybinės reikšmės magistralinis kelias Nr. A6 Kaunas – Zarasai – Daugpilis (130.00 – 134.00 km) (naujos kelio dangos įrengimas J. Basanavičiaus g., Utenos m.);
- Valstybinės reikšmės magistralinis kelias Nr. A6 Kaunas – Zarasai – Daugpilis (134.00 – 140.00 km) (kelio rekonstravimas);
- Valstybinės reikšmės krašto kelias Nr. 118 Kupiškis - Utena (38.70 – 53.63 km) (kelio rekonstravimas ir pėsčiųjų – dviratininkų tako įrengimas Utena – Vyžuonos);
- Valstybinės reikšmės krašto kelias Nr. 118 Kupiškis - Utena (47.60 – 47.90 km)

(pėsčiųjų – dviratininkų tako įrengimas per Kaliekių gyvenvietę);

- Valstybinės reikšmės magistralinis kelias Nr. A6 Kaunas – Zarasai – Daugpilis (123.66 – 124.49 km) (pėsčiųjų takų ir eismo saugumo salelių įrengimas sankryžoje Antalgės gyvenvietėje).

11. STEBĖSENOS ATASKAITOS APIBENDRINTOS IŠVADOS

Teigiamos tendencijos 2009 – 2013 metais įgyvendinant Utenos rajono savivaldybės teritorijos ir Utenos miesto teritorijos bendrųjų planų sprendinius:

- pradėti įgyvendinti prioritetiniai sprendiniai (Utenos priemiesčio verslo ir gamybos plėtros teritorijos specialusis planas, Vyžuonų miestelio bendrasis planas);

- siekiant vystyti gyvenamųjų vietovių tinklą, parengti miesto įtakos ekstensyvios plėtros teritorijos gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros išdėstymo specialieji planai (Gaspariškių – Grybelių kvartalų, Nemeikščių, Joneliškių, Pakalniškių, Klovinių, Mockėnų, Garnelių, Padbuožės kaimų dalių ir Gaspariškių viso kaimo specialieji planai);

- susisiekimo infrastruktūros plėtra (Vaižganto gatvės tęsinys, Palangos gatvės jungtis su Kupiškio gatve);

- inžinerinės infrastruktūros objektų plėtra (vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartaluose, seniūnijų centruose bei miesto sodų bendrijose);

- želdynų teritorijų vystymas (miesto parkų įrengimas bei viešųjų erdvių sutvarkymas);

- realizuojama socialinė ir švietimo infrastruktūra.

Neigiamos tendencijos 2009 – 2013 metais įgyvendinant Utenos rajono savivaldybės teritorijos ir Utenos miesto teritorijos bendrųjų planų sprendinius:

- Bendrųjų planų sprendiniuose numatytas perteklinis plėtros teritorijų potencialas;

- pagal gyventojų prašymus vyksta stichiška gyvenamųjų vietovių plėtra, nėra galimybės plėtoti bendros inžinerinės infrastruktūros (kelių, gatvių tinklo, centralizuoto vandens, elektros tiekimo);

- visa tai iššaukia Bendrųjų planų sprendinių peržiūrėjimą bei keitimą.